

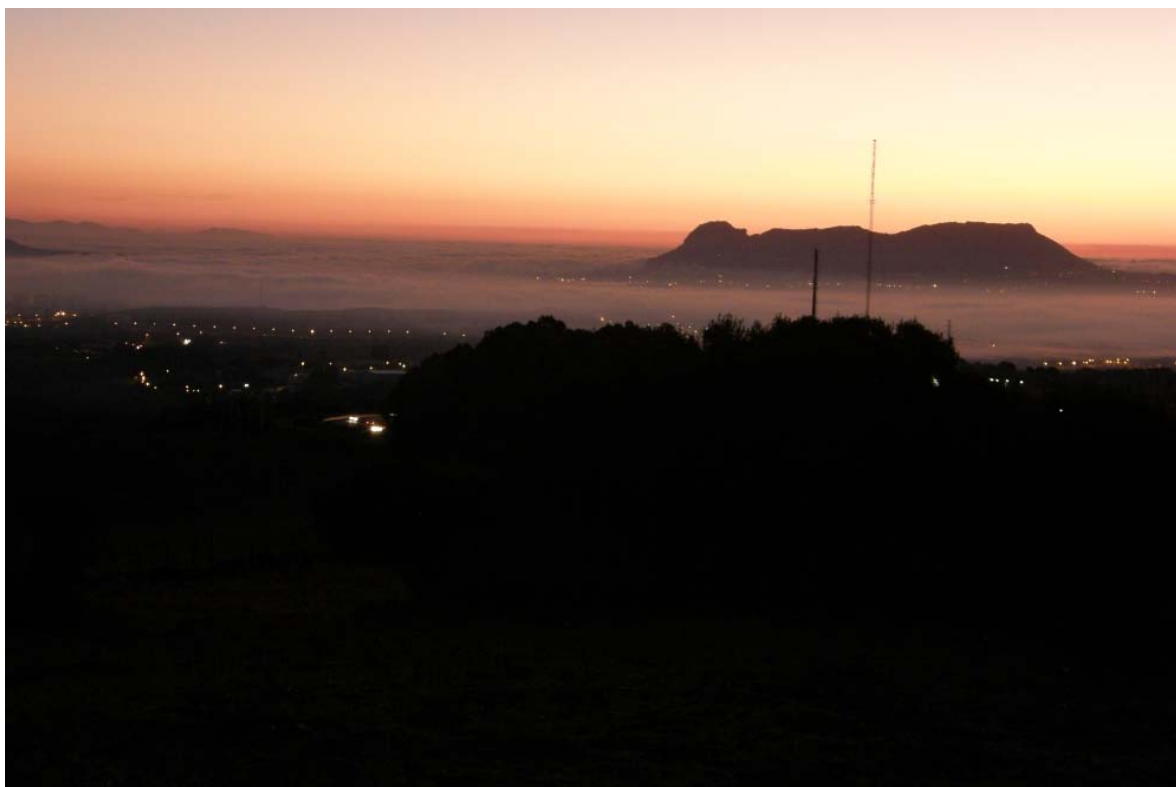
Kdo je to: Obklopen jídlem zemřel hlady? Ornitolog na Gibraltaru.

Text Alena Rulfová

Foto Alena Rulfová a Tomáš Telenský

Gibraltar – v mé mysli jen těžko představitelný výběžek na jihu Španělska, takový cancour. Ve chvíli, kdy mi můj přítel Tomáš oznámí, že by tam chtěl jet sledovat dravce táhnoucí do Afriky a nadšeně mi ukazuje knihu o různých migračních trasách v závislosti na směru a síle větru, mi tato myšlenka připadá cizí a hrozně vzdálená. Tomáš přitom vyjmenovává ptačí druhy, které tam můžeme spatřit, aby mě nalákal, a já nakonec svolím. Pojedeme. Neumím španělsky a tak většinu věcí zařizuje on. Vyhovuje to tak nám oběma – všemocný průvodce a jeho schovanka.

Na pozorovatelnu Algarrobo popisovanou na internetu jako nejlepší se vydáváme pěšky z Algecirasu. Docházíme pozdě večer. Z pozorovatelny se nám naskýtá krásný pohled na velmi blízký Gibraltar a nad ním vycházející měsíc. Tak tohle je tedy ON! Obrovský skalnatý poloostrov a u něj bouřící Středozemní moře se spoustou lodí.



Gibraltar v noci

Ráno se nepředstavitelný „cancour“ proměňuje stále silněji v monumentální skutečnost. Pomalu se vynořuje z okolní mlhy a my jej poznáváme v celé jeho velikosti. Kdo jej nikdy neviděl, jen těžko pochopí.



Gibraltar ve dne

Ještě než si sbalíme spacáky, přichází první ornitolog. Je něco málo po osmé hodině a ptáci dosud nezačali migrovat. Od našeho prvního známého ornitologa se dovídáme, že v devět hodin dorazí skupina dalších ornitologů, kteří budou prolétající dravce sčítat. Stačí se jen málo rozkoukat a již přijíždějí. Jedná se o dobrovolníky z různých částí světa, které spojila láska k dravcům.

S nimi jakoby dorazili také ptáci. Nejprve se objevují nad nedalekými horami desítky včelojedů lesních (*Pernis apivorus*). Patří zde k poměrně hojnému ptačímu druhu. Postupně přilétají také orli nejmenší (*Aquila pennata*), orlíci krátkoprstí (*Circaetus gallicus*), supi bělohlaví (*Gyps fulvus*), supi mrchožraví (*Neophron percnopterus*), dva ostříži lesní (*Falco subbuteo*), několik krahujců obecných (*Accipiter nisus*), poštolky jižní (*Falco naumanni*) a

mnohé další druhy včetně desítek čápů černých (*Ciconia nigra*). Pro samé opojení zapomínáme jíst i pít!



Na pozorovatelně Algarrobo

Vzpamatovat se můžeme až někdy okolo druhé hodiny odpolední, kdy migrace na chvíli polevuje. Dopadá na nás již silně únava z pěšího výstupu na Algarrobo a tak jen uvítáme, že i většina dravců si dala odpolední pauzu. „Bohužel“ je to přestávka dosti krátká a brzy již dalekohledem sledujeme další a další přilétající ptáky.

Najednou se ozve nadšený a vzrušený hlas jednoho z mě poblíž sedících ornitologů: „Golden Eagle!“. V Čechách jsem nikdy neviděla jiného orla než orla mořského, a tak je pro mě trochu obtížné uvědomit si, jaký orel vyvolal takové vzrušení. Drama odehrávající se na obloze však nepotřebuje překlad do češtiny. Společně s ostatními totiž sleduji dalekohledem nikoliv jednoho ptáka ale dva – menšího a většího. Zdá se mi, že letí těsně vedle sebe a teprve, když přiletí opravdu blízko, pochopím, že ten větší pták chytil toho „menšího“ – ulovil ho a ten se teď zoufale snaží uletět. No páni! Oba ptáci jsou obrovští, proto používám u slova „menší“ uvozovky.

Když se nám ztratí z dohledu, dovídám se, že ten větší pták byl orel skalní (*Aquila chrysaetos*) a ten „menší“ byl orel nejmenší (*Aquila pennata*). Nikdo z přítomných (asi dvaceti) ornitologů dosud nic podobného neviděl – že by dravec chytil jiného dravce! Všichni o tom nadšeně mluví ještě několik minut! My česky, jiní anglicky, španělsky, německy, vlámsky,... – každý dle své národnosti a dohromady si přitom dokonale rozumíme!

Hlavní tah dravců ustává okolo šesté hodiny, kdy zároveň odjíždějí dobrovolní sčítatelé. Zůstává nás na Algarrobu již nemnoho a nakonec zde zbýváme jen my dva.

Druhý den nefouká již tak příznivý vítr jako včera. Dovídáme se od vedoucího skupiny dobrovolných sčítatelů, že dnes jsou lepší větrné podmínky na pozorovatelně poblíž Tarify – na Cazalle. S jedním ornitologem se proto přesuneme na toto jižnější a větrnější místo Španělska.

Je už něco málo před šestou hodinou večerní, když na Cazallu dorazíme. Duje zde velmi silný vítr – jako bychom se ocitli v úplně jiné části světa. Na Algarrobu jsme se museli schovávat před sluníčkem do stínu. Z kraťas a triček se teď převlékáme do kalhot a do mikin. Migrace už bohužel ustává a tak si prohlédneme již jen několik přeletujících opozdílů.

Fouká východní vítr a to i přes noc a neustává ani ráno, ba spíše nabývá na síle. Ptáci skoro vůbec nemigrují a ukrývají se před větrem v okolních stromech. Zůstáváme zde proto jen asi do 10:20 hod a vyrážíme do Tarify. Naše cesta je ještě dlouhá – míříme až do Cádizu a máme jen několik dní na to tam dorazit.

V Tarifě nás však čeká největší ornitologický zážitek za poslední dny a i přes naše plány (které beztak neustále měníme podle situace) strávíme na pláži asi 2 km za Tarifou téměř celý den. Při koupání se v Atlantiku totiž hned druhý den spatříme nad nedalekým borovým lesem (asi 300 m od nás) velké hejno ptáků. Okamžitě bereme do rukou dalekohledy a připadáme si jako v ráji: supi!!! Je jich asi sto a společně s nimi orlí a orlíci také nějaké poštolky! Krouží a plachtí modrým nebem a blíží se k nám! Nakonec nám létají docela nízko nad hlavami a my se jich nemůžeme nabažít. Brzy pochopíme, že to je teprve začátek dnešního tisícového tahu do Afriky. Obloha je stále plná migrujících dravců a my s potěšením zjišťujeme, že jejich určování nám činí jen malé potíže.



Hejno supů bělohavých

Ani se jim nedivím, že létají zrovna tudy – vždyť z Tarify do Afriky je to pouhopouhých 14 km! Tah ustává opět až okolo šesté hodiny, a my se cítíme unaveni a šťastni.

Tak teď už vím, CO JE Gibraltar, napadá mě, než usnu ...